

מדריכי הענף ומזריעים, מבקרי חלב, ובעיקר צבא הרפתנים ממשקים שכנים וגם ממרחקים באו אליה לשאול עצה ותושיה לרפתם. לא בכדי כינוה „אם הפרות בארץ". בשקט ובשלווה הת- יחסה לכל מכריה ויחס אדיב ביותר לכל מי שהיה בקשרים איתה.

ידידה נאמנה ומסורה בלב ונפש אבדה לנו עם פטירתה. היא וסגולותיה הנעלות תמיד יעמדו נגד עיני.

חבל — חבל על דאבדין דלא משתכחים!
אגר' מיכאל אמיין

לעולם לא אשכח את יחסה אלי: ברמז קל בלבד, סייעה לי בסדרי העבודה שלי בביקורת; לא היססה להעיר לי, כשנדמה היה לה שמשוהו לא תקין, והכל בעדינות ובטקט. בכל אשר יכלה, השתדלה להקל עלי את ביצוע תפקידי.

כשנמסרה לי עריכת עלון „הבוקר" — בטאון בוקרי עמק הירדן (1944—1949), ציידה אותי מפרי-עטה לעתים קרובות בסקירות, דיווח וידיעות מקצועיות.

גם אחד הרופאים הווטרינרים שעבד במקום סיפר לי, שנהנה לא פעם מעצתה של מרים.

הודעה דחופה לחקלאים על הופעת מקרי מחלת הפה והטלפיים מזן חדש

כוח החברה שסיפקה אותו. כמו כן מונה מטה מיוחד, בו משתתפים גם נציגי הבוקרים, לתיכנון ולכיוון דרכי הטיפול במצב שנוצר.

במגמה לחסל, במידת האפשר, מוקדי מחלה נשחטו כמה עשרות ראשי בקר שהיוו סכנה לסביבתם.

למרות המאמצים הנעשים יעברו שבועות אחדים עד שאפשר יהיה להשיג, מייצור מקומי ומחור"ל, תרכיב מתאים אחר בכמות מספקת, ל- חיסון כל בקר המדינה (ואולי הצאן) נגד הסכנה לה הם צפויים. עד אז נדרשים בעלי המשקים לנקוט באמצעי זהירות הבאים:

1. משקים בהם אירע מקרה של פה וטלפיים (אפילו מקרה אחד) אין להוציא מהם שום בקר וצאן, אם לא קיבלו על כך היתר בכתב מרופא וטרינרי ממשלתי.
2. משקים בהם לא אירע מקרה מחלה מותר להם למכור לשחיטה בלבד והבקר יעבור ישירות לבית המטבחיים.
3. שום משק לא ירכוש שום בקר וצאן לכל מטרה שהיא.
4. משקים שעוד לא חוסנו נגד זן A ימנעו כניסת סוחרים ומבקרים זרים באזורי הרפתות והדירים.
5. יש להודיע מיד לרופא הווטרינרי הממשלתי על הופעת כל מקרה חשוד במחלה.

הנהלת השירותים הווטרינריים

זה כמה שנים שהשירותים הווטרינריים הצי- ליחו למנוע התפרצויות מגפתיות של מחלת הפה והטלפיים ע"י שהנהיגו חיסון מונע שנתי של הבקר, ולפי הצורך גם של הצאן, בתרכיבים שהוכנו מזני הנגיפים השוררים באותו זמן ב- ארצות הסביבה.

בהתאם לכך הוחלט לחסן השנה את הבקר בתערובת של שלושה תרכיבים (SAT 1, 0, A 22) ומאחר שהמכון הווטרינרי לא יכול היה להכין בעוד מועד את כל התרכיבים הוזמן אחד (A 22) מחברת ייצור מחור"ל והוחל בחיסון מינואר 1971. כמה ימים לאחר התחלת החיסון החלו להור- פיע מקרים בודדים של פה וטלפיים בחלק מה- משקים שחוסנו (לא כולם). התברר שהגורם הוא התרכיב מחור"ל שכנראה אירעה תקלה בהכנתו והנגיף שבו לא הוחלש במידה מספקת. אם כי מספר הבהמות שנפגעו הוא קטן (בממוצע ראש אחד לכל 400 ראש שהוזרקו) הרי הסכנה ש- נוצרה היא גדולה, מאחר שמדובר בנגיף שמאז 1965 לא היה בישראל והמקנה שלנו איננו מחוסן נגדו, ומאחר שכל יחידה נגועה מהווה מוקד להפצת המחלה לבקר וצאן, שעוד לא חוסן, המצוי במשק או מחוצה לו. ואמנם נדבקו במש- קים אלה בני בקר שלא חוסנו והמחלה אף פרצה למספר עדרים בלתי מחוסנים בסביבה.

מיד עם הופעת מקרי המחלה הופסק זמנית השימוש בתרכיב. נערכה חקירה הוזעקו באי-